

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31CoE/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2210209372
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2210209372.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v exekučnej veci oprávnených: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., 2. D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. – E. B. F. XX, obaja zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária Legal Cases s.r.o., so sídlom Alžbetínske námestie 328, Dunajská Streda, IČO: 36 720 097, proti povinným: 1. G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX/X/XX, XXXX I., J., 2. K. H., nar. XX.X.XXXX, bytom C. - E. B. F. XXX, obaja zastúpení splnomocnencom: JUDr. Peter Kubík, advokát, s.r.o., so sídlom Poľná cesta 966/9, Dunajská Streda, IČO: 36 869 295, pre vymoženie 4.979,09 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, vedenej súdnym exekútorom: JUDr. Jozef Kapronczai, so sídlom Švermova 273, Galanta, pod sp. zn. EX 144/10, na odvolanie oprávnených 1. a 2. proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10Er/647/2010-108 zo dňa 22. augusta 2017 – voči výrokom, ktorými bola exekúcia v časti vyhlásená za neprípustnú a zastavená, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bola exekúcia v časti vyhlásená za neprípustnú a vo výroku, ktorým bola exekúcia v časti zastavená p o t v r d z u j e .

II. Povinným 1. a 2. priznáva voči oprávneným 1. a 2. nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie prvou výrovkovou vetou zmenil uznesenie č. k. 10Er/647/2010-93 zo dňa 24.1.2017 tak, že v konaní pokračuje s dedičmi povinného: G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX/X, I., J. a K. H., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, C. - E. B.; druhou výrovkovou vetou exekúciu v časti čo do vymoženia uloženej povinnosti vo výške 37,87 eura, úrokov z omeškania vo výške 8,5 % zo sumy 4.979,09 eura ročne od 27.11.2007 do zaplatenia a trov predchádzajúceho konania vo výške 2.255,66 eura vyhlásil za neprípustnú a treťou výrovkovou vetou exekúciu v časti čo do vymoženia uloženej povinnosti vo výške 37,87 eura, úrokov z omeškania vo výške 8,5 % zo sumy 4.979,09 eura ročne od 27.11.2007 do zaplatenia a trov predchádzajúceho konania vo výške 2.255,66 eura zastavil.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 9a ods. 1, § 57 ods. 1 písm. g) a ods. 3, § 58 ods. 1, § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.3.2017 (ďalej tiež „EP“); § 61, § 62, § 63 ods. 1, 2, § 239 ods. 1, § 240, § 248, § 250 ods. 1, 2, § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej tiež „CSP“); § 7 ods. 1, 2, § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej tiež „OZ“) a vecne tým, že povinná L. H. počas exekučného konania dňa X.X.XXXX zomrela a podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. 8D/106/2014 dedičstvo nadobudol G. H., ktorý zodpovedá za poručiťkine dlhy do výšky nadobudnutého dedičstva, t. j. do 1.386,26 eura a podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. 14D/145/2014 dedičstvo nadobudla K. H., ktorá zodpovedá za poručiťkine dlhy do výšky nadobudnutého dedičstva, t. j. do 3.554,96 eura. Preto súd prvej inštancie zmenil uznesenie č.

k. 10Er/647/2010-93 zo dňa 24.1.2017 tak, že sa v konaní pokračuje s dedičmi povinnej: G. H., nar. XX.X.XXXX a K. H., nar. XX.X.XXXX. Následne dospel k záveru, že exekúciu v časti čo do vymoženía uloženej povinnosti vo výške 37,87 eura, úrokov z omeškánia vo výške 8,5 % zo sumy 4.979,09 eura ročne od 27.11.2007 do zaplattenia a trov predchádzajúceho konania vo výške 2.255,66 eura treba vyhlásiť za neprípustnú a zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017, nakoľko je tu iný dôvod, pre ktorý nemožno exekúciu v celom rozsahu vykonať, pretože povinnosť z exekučného titulu prešla na právnych nástupcov (dedičov) zomrelej povinnej iba v rozsahu 1.386,26 eura a v rozsahu 3.554,96 eura, t. j. celkovo vo výške 4.941,22 eura, pretože podľa § 470 ods. 1 OZ dedič zodpovedá za poručiťelove dlhy do výšky ceny nadobudnutého dedičstva.

3. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu jeho druhej a tretej výrokovej vety podali odvolanie oprávnení 1. a 2., ktorí žiadali, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil v časti, v ktorej súd prvej inštancie považoval exekúciu za neprípustnú a túto exekúciu zastavil z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Dôvodili, že záver súdu prvej inštancie o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení čo do výšky vymoženía úrokov z omeškánia vo výške 8,5 % zo sumy 4.979,09 eura ročne od 27.11.2007 do zaplattenia a trov predchádzajúceho konania vo výške 2.255,66 eura je založený na nesprávnom právnom posúdení veci. Exekúcia na majetok pôvodnej dlžníčky - poručiťelky L. H. bola vykonávaná na základe návrhu oprávnených na vykonanie exekúcie pre vymoženía pohľadávky vyplývajúcej z rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9C/119/2008-92 z 28.10.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/64/2009-181 zo 7.4.2010. Predmetom exekúcie bolo vymoženía pohľadávky vo výške 4.979,09 eura, úrokov z omeškánia zo sumy 4.979,09 eura od 27.11.2007 do zaplattenia, trovy konania vo výške 1.951,91 eura, v odvolacom konaní vo výške 269,25 eura, súdny poplatok za vydanie poverenia 16,50 eura, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 256,15 eura a 500,66 eura. Počas exekučného konania oprávnení zistili, že povinná L. H. v priebehu odvolacieho konania na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 23Co/64/2009 previedla darom na svoju dcéru – v súčasnosti povinnú K. H., svoju nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v E. B., č. d. XXX spolu s pozemkami. Keďže povinná L. H. nemala iný majetok na uspokojenie pohľadávok oprávnených a týmto účelovým prevodom zmarila uspokojenie ich pohľadávok, podali oprávnení počas exekučného konania na Okresný súd Dunajská Streda odporovaciu žalobu. Súd návrhu oprávnených vyhovel a rozsudkom sp. zn. 12C/1/2013 zo 4.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/193/2014-137 z 25.2.2015 rozhodol tak, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 22.5.2009 medzi L. H. ako darujúcou a K. H. ako obdarovanou, predmetom ktorej je nehnuteľnosť v kat. úz. E. B., rodinný dom súp. č. XXX stojaci na parc. č. 177/9 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 414 m² a parc. č. 177/23 - záhrada vo výmere 186 m², evidované na LV č. XXX Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálny odbor, je voči žalobcom A. B. a D. B. (oprávnení) právne neúčinná. Následkom čoho v exekučnom konaní boli A. B. a D. B. oprávnení uspokojiť svoju pohľadávku z vyššie špecifikovaných nehnuteľností, ktoré prešli darovacou zmluvou z vlastníctva povinnej L. H. do vlastníctva jej dcéry K. H.. K. H. je v dôsledku neúčinnosti týchto právnych úkonov voči oprávneným, povinná strpieť predaj uvedenej nehnuteľnosti za účelom uspokojenia pohľadávky oprávnených vo výške uplatnenej oprávnenými v exekučnom konaní, najviac do výšky hodnoty nehnuteľnosti, za ktorú sa táto v exekučnom konaní pod dohľadom súdu predá. Exekútorka po predložení týchto rozsudkov oprávnenými následne pokračovala v exekúcii voči povinnej L. H. predajom nehnuteľnosti vo vlastníctve jej dcéry K. H.. V priebehu exekúcie však povinná L. H. zomrela a z uvedeného dôvodu exekútorka nepokračovala v exekúcii tohto majetku do času rozhodnutia súdu o právnych nástupcoch. Smrťou matky prešla na K. H. s poukazom na ust. § 470 Občianskeho zákonníka zároveň aj jej zodpovednosť za dlhy svojej matky do výšky nadobudnutého dedičstva, t. j. do výšky 3.554,96 eura. Jej smrťou však nezanikla povinnosť K. H. strpieť predaj nehnuteľnosti, rodinného domu v E. B., ktorý nadobudla odporovacím úkonom jej matky vo svoj prospech. Z uvedeného teda vyplýva, že dedička K. H. je v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu č. k. 12C/1/2013-95 zo 4.12.2013 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/193/2014-137 z 25.2.2015 povinná strpieť predaj nehnuteľností, a to rodinného domu nachádzajúceho sa v kat. úz. E. B. súp. č. XXX, parc. č. 177/9 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 414 m² a parc. č. 177/23 - záhrada vo výmere 186 m², evidované na LV č. XXX za účelom vymoženía pohľadávky oprávnených v exekučnom konaní 10Er/647/2010. V prípade, že pohľadávka oprávnených nebude v plnom rozsahu uspokojená z predaja uvedeného rodinného domu, zodpovedajú dedičia povinnej L. H. veriteľom v exekučnom konaní do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. S poukazom na uvedené je napadnuté uznesenie vo výroku o neprípustnosti exekúcie čo do vymoženía úrokov z omeškánia vo výške 8,5 % zo sumy 4.979,09 eura ročne od 27.11.2007 do zaplattenia a trov predchádzajúceho konania vo výške 2.255,66 eura a vo výroku o zastavení exekúcie v tejto časti nesprávny, nezákonný a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

veci, nakoľko nezákonne obmedzil vymozenie pohľadávok oprávnených založených exekučným titulom, čím bez právneho základu zasiahol do práv oprávnených. Povinná za účelom zbavenia sa tejto povinnosti, previedla svoju jedinou nehnuteľnosť do vlastníctva svojej dcéry. V priebehu exekučného konania boli preto oprávnení nútení domáhať sa ochrany cestou súdu. Uvedenými rozsudkami súdov bola K. H. povinná strpieť uspokojenie pohľadávok oprávnených z uvedeného rodinného domu. Na tom nič nemení následná smrť jej matky v exekučnom konaní. Napadnutým uznesením súd zmaril uspokojenie oprávnených nárokov oprávnených v exekučnom konaní. V zmysle právoplatných rozsudkov sú veritelia oprávnení vymáhať svoje pohľadávky predajom rodinného domu dcéry povinnej K. H. v exekučnom konaní a v prípade, že pohľadávku nie je možné uspokojiť v plnom rozsahu, vzniká zodpovednosť dedičov povinnej voči oprávneným v exekučnom konaní do výšky nadobudnutého dedičstva.

4. Povinná 2. vo vyjadrení k odvolaniu oprávnených 1. a 2. navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že je nepochybné, že oprávnení žalobou na súde úspešne uplatnili odporovateľnosť právneho úkonu darovacej zmluvy, ktorou nadobudla od svojej matky (nebohej povinnej) rodinný dom so záhradou v k. ú. E. B.. Uvedené rozhodnutie s poukazom na § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka však neznamená, že by prestala byť vlastníčkou predmetných nehnuteľností a nestala sa ani dlžníčkou oprávnených. Nemenil sa tým ani obsah záväzku nebohej povinnej voči oprávneným. Jedine pri uspokojovaní pohľadávky oprávnených voči nebohej povinnej sa malo hľadiť na majetok nadobudnutý neúčinným právnym úkonom ako na majetok postihnuteľný v rámci exekúcie, ktorý bola povinná strpieť. Smrťou povinnej však už došlo k zmene v obsahu záväzku i v osobe dlžníka. S poukazom na § 470 Občianskeho zákonníka dlh nebohej povinnej prešiel na ňu a G. H. (zmena v osobe dlžníka) a zároveň došlo aj k zmene v obsahu záväzku tým, že zodpovednosť nových dlžníkov za dlhy poručiteľa bola zákonom obmedzená iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva (v jej prípade do sumy 3.554,96 eura). V tomto prípade sa teda dedením dostala do dvojjedinej úlohy dlžníka podľa § 470 Občianskeho zákonníka (s obmedzenou zodpovednosťou) i osoby, ktorá je povinná strpieť výkon rozhodnutia na svoj majetok podľa § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že § 470 Občianskeho zákonníka o obmedzení zodpovednosti dediča má charakter osobitnej normy voči § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka, došlo aj k obmedzeniu jej povinnosti z neúčinného právneho úkonu. Je teda pravdou, že je povinná strpieť uspokojenie pohľadávky oprávnených z majetku nadobudnutého neúčinným právnym úkonom, avšak iba do hodnoty nadobudnutého dedičstva, teda do sumy 3.554,96 eura. V ostatnom rozsahu za dlh poručiťky voči oprávneným nemôže zodpovedať, tento dlh existuje de facto ako naturálna obligácia, preto ho nie je možné účinne vymáhať. U nového dlžníka dochádza k obmedzeniu záväzku. Iba tento obmedzený záväzok môže byť uspokojený z majetku tretej osoby, ktorá nie je v záväzkovo-právnom vzťahu k oprávneným a len mala prospech z neúčinného právneho úkonu. Ak by konštrukcia načrtnutá oprávnenými obstála, znamenalo by to, že povinná 2. ako osoba povinná strpieť uspokojenie pohľadávky nebohej povinnej zo svojho majetku, by bola povinná strpieť takéto uspokojenie nad rozsah, v akom je táto pohľadávka reálne vymožiteľná, dokonca nad rámec, v akom by ju bolo možné ako od dediča účinne vymáhať. Vzhľadom na to, že suma, za ktorú dedičia zodpovedajú, suma, ktorej uspokojenie povinná 2. ako osoba majúca prospech z neúčinného právneho úkonu bola povinná strpieť, už bola v rámci exekučného konania uspokojená, súdu prvej inštancie neostalo nič iné, len exekučné konanie zastaviť. Súd prvej inštancie teda len v súlade so zákonom obmedzil možnosť uspokojenia pohľadávky oprávnených do hodnoty dedičstva poručiťky.

5. Povinný 1. vo vyjadrení k odvolaniu oprávnených 1. a 2. navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za správne, právnou argumentáciu uvedenú v odvolaní oprávnených v plnom rozsahu popiera, tiež popiera argumenty uvedené v písomnom podaní oprávnených a naopak pridrižava sa písomného podania K. H. z 30.8.2018. Nad rámec uvedeného dodal, že v zmysle novej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. IV. ÚS 575/2020) v prípade úspešného uplatnenia odporovateľnosti právneho úkonu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech, veriteľ má právo požadovať plnenie stále voči dlžníkovi, ktorý sa zbavil svojho majetku. Pasívne legitimovaným v exekučnom konaní bude naďalej dlžník. Samotnou úspešnou odporovateľnosťou právneho úkonu nedochádza k zmene záväzku medzi veriteľom a dlžníkom. Úspešnou odporovateľnosťou sa len vecne rozšíri majetok postihnuteľný exekúciou na to, čo ušlo z dlžníkovho majetku, nedochádza k rozšíreniu okruhu dlžníkov (ibaže ide o tzv. druhú hypotézu podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, časť vety za bodkočiarkou, čo však v tomto prípade neplatí).

Osoba, ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospech sa nestane dlžníkom veriteľa, len má povinnosť strpieť výkon rozhodnutia na majetok ušlý z dlžníkovho majetku, avšak iba do výšky pohľadávky veriteľa. K zmene záväzku došlo v danom prípade až smrťou pôvodnej povinnej L. H.. S poukazom na § 470 Občianskeho zákonníka záväzok tejto pôvodnej povinnej prešiel na jej dedičov, teda na pani K. H. a pána G. H.. Zároveň však došlo k zákonnému obmedzeniu zodpovednosti dedičov za dlhy poručiťky v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Došlo teda k zmene pôvodného záväzku poručiťky nielen čo sa týka osoby dlžníka, ale aj výšky dlhu. Z uvedeného logicky plynie, že oprávnení môžu pokračovať v exekučnom konaní iba na vymoženie takto zákonom obmedzeného dlhu. Je možné pritom pripustiť výklad, že v tomto obmedzenom rozsahu je možné v exekučnom konaní siahnuť aj na majetok prevedený odporovateľným právnym úkonom, avšak iba v obmedzenom rozsahu a nie v rozsahu pôvodného dlhu, ktorý sa smrťou poručiťky obmedzil. Argumentácia oprávnených, že na dedičov prešiel aj „záväzok z neúčinnosti právneho úkonu povinnej k nehnuteľnostiam“, podľa názoru povinného neobstojí. Žiaden záväzok poručiťky ako pôvodnej povinnej z neúčinnosti právneho úkonu neexistuje, nemôže existovať. Poručiťka ani nebola účastníkom konania, v ktorom sa rozhodlo o neúčinnosti právneho úkonu. Z úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu vznikla povinnosť iba K. H. strpieť výkon rozhodnutia vedený voči poručiťke na svoj majetok. Táto povinnosť však v dôsledku smrti poručiťky bola obmedzená zo zákona. V prípade smrti poručiťky exekučný súd nemá inú možnosť, než exekučné konanie vedené na majetok poručiťky v rozsahu presahujúcom hodnotu majetku poručiťky zastaviť, nakoľko § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka inak neumožňuje (napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 20Cdo/245/2004). Keďže účinky odporovateľnosti právneho úkonu je možné uplatniť iba v rámci exekúcie vedenej na majetok poručiťky - na rozdiel napr. od ručenia, kde ručiteľský záväzok je možné uplatniť v samostatnom vymáhacom konaní priamo voči ručiteľovi, v rozsahu zastavenej exekúcie to už nebude prípustné.

6. Oprávnení 1. a 2. v odvolacej replike zotrvali na dôvodoch svojho odvolania. Uviedli, že záver povinnej 2., že jej povinnosť dedičky za dlhy poručiťky je obmedzená do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, je nesprávny. Neprihliada na to, že vstupom do exekučného konania po nebohej povinnej prevzala okrem ručenia za dlhy do výšky zdedeného majetku, aj jej záväzok z neúčinnosti právneho úkonu k nehnuteľnostiam, ktorého sa oprávnení úspešne domohli, čo znamená, že prevod nehnuteľností z povinnej na dcéru je voči oprávneným neúčinný a oprávnení majú nárok na uspokojenie svojho nároku z predaja tejto nehnuteľnosti. Na tom nemení nič ani tá skutočnosť, že smrťou povinnej sa do jej postavenia dostala dcéra, v prospech ktorej bola táto nehnuteľnosť neúčinne prevedená. To znamená, že aj z tohto postavenia nadobúdateľky nehnuteľnosti, v prospech ktorej je prevod neúčinný, jej vyplýva povinnosť strpieť tento predaj v exekučnom konaní na účely uspokojenia pohľadávok oprávnených. Právna neúčinnosť právneho úkonu povinnej L. H. teda trvá v tomto exekučnom konaní aj po jej smrti a do tohto postavenia vstúpila smrťou povinnej jej dcéra, teda neúčinnosť predaja nehnuteľnosti prešla aj na dedičku, ktorá je povinná strpieť predaj tejto nehnuteľnosti. V stanovisku k vyjadreniu povinného 1. oprávnení zrekapitulovali, že sa domáhajú uspokojenia svojej pohľadávky voči pôvodnej dlžníčke L. H. vyplývajúcej z rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9C/119/2008-92 z 28.10.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/64/2009-181 z 7.4.2010. V priebehu exekúcie zistili, že povinná svoj majetok nehnuteľnosť v E. B. darovala svojej dcére - povinnej K. H., aby sa vyhla zaplateniu tejto pohľadávky, preto boli nútení podať na súd odporovaciu žalobu. Súd ich návrhu vyhovel a rozsudkom sp. zn. 12C/1/2013 z 4.12.2013 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/1931/2014-137 z 25.2.2015 rozhodol tak, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 22.5.2009 medzi L. H. ako darujúcou (povinná v tomto exekučnom konaní) a K. H. ako obdarovanou (dcéra povinnej a zároveň právny nástupca povinnej v tomto exekučnom konaní), predmetom ktorej je nehnuteľnosť v kat. úz. E. B. rodinný dom súp. č. XXX stojaci na parc. č. 177/9 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 414 m², parc. č. 177/23 záhrada vo výmere 186 m², evidované na LV č. XXX Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálny odbor, je voči žalobcom A. B. a D. B. (oprávnení v tomto exekučnom konaní) právne neúčinná. Následkom uvedeného rozhodnutia bolo, že v exekučnom konaní boli A. B. a D. B. oprávnení uspokojiť svoju pohľadávku z vyššie uvedených nehnuteľností, ktoré prešli darovacou zmluvou z vlastníctva povinnej do vlastníctva jej dcéry. To znamená, že sa mohli uspokojiť z majetku súčasnej povinnej K. H.. Je preto nepochopiteľné tvrdenie právneho zástupcu o argumentácii oprávnených, že smrťou povinnej prešiel záväzok z neúčinnosti právneho úkonu povinnej na dedičov. Smrťou matky prešla na K. H. s poukazom na ust. § 470 Občianskeho zákonníka zodpovednosť za dlhy svojej matky do výšky nadobudnutého dedičstva, t. j. do výšky 3.554,96 eura. Jej smrťou však nezanikla povinnosť K. H. strpieť predaj nehnuteľnosti, rodinného domu, ktorý nadobudla odporovacím úkonom svojej matky v jej prospech. Z uvedeného teda vyplýva, že dedička K. H. je v zmysle vyššie

cit. právoplatných rozsudkov povinná strpieť predaj v ňom špecifikovaných nehnuteľností za účelom vymoženia pohľadávky oprávnených v tomto exekučnom konaní. Uvedené jednoznačne z právoplatných rozsudkov vyplýva. Oprávnení preto navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v časti, v ktorej prvoinštančný súd exekúciu považoval za neprípustnú a v ktorej ju zastavil, zrušil a priznal oprávneným náhradu trov konania.

7. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní neboli podané.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 37 ods. 1 EP v znení účinnom do 31.3.2017), v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 58 ods. 5 EP v znení účinnom do 31.3.2017), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na príp. vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu oprávnených 1. a 2. nie je možné priznať úspech, keďže uznesenie súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ exekúciu v časti čo do vymoženia uloženej povinnosti vo výške 37,87 eura, úrokov z omeškania vo výške 8,5 % zo sumy 4.979,09 eura ročne od 27. 11.2007 do zaplataenia a trov predchádzajúceho konania vo výške 2.255,66 eura vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017, keď dospel k záveru, že exekúciu v celom rozsahu nemožno vykonať, pretože povinnosť z exekučného titulu prešla na právnych nástupcov (dedičov) zomrelej povinnej iba v rozsahu 1.386,26 eura a v rozsahu 3.554,96 eura, t. j. celkovo vo výške 4.941,22 eura, pretože podľa § 470 ods. 1 OZ dedič zodpovedá za poručiťelove dlhy do výšky ceny nadobudnutého dedičstva.

10. Odvolací súd, po preskúmaní veci výlučne z odvolacích dôvodov, ktorými je podľa § 380 ods. 1 CSP viazaný, k veci uvádza:

11. Exekučným titulom, ktorým je rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9C/119/2008-92 z 28.10.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/64/2009-181 zo 7.4.2010, bola pôvodná povinná L. H. zaviazaná zaplatiť oprávneným 1. a 2. pohľadávku vo výške 4.979,09 eura s príslušenstvom. V priebehu exekúcie pôvodná povinná L. H. dňa X.X.XXXX zomrela a na jej miesto vstúpili do exekučného konania jej dedičia G. H. (povinný 1.) a K. H. (povinná 2.). Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom č. k. 12C/1/2013-95 zo 4.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/193/2014-137 z 25.2.2015 určil, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 22.5.2009 medzi pôvodnou povinnou a jej dcérou K. H. (povinnou 2.), predmetom ktorej je nehnuteľnosť špecifikovaná v rozhodnutí, je voči oprávneným 1. a 2. právne neúčinná.

12. Oprávnení 1. a 2. v odvolaní v podstate namietajú, že smrťou pôvodnej povinnej prešla na povinnú 2. zodpovednosť za dlhy poručiťelky do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, t. j. do výšky 3.554,96 eura, ale smrťou povinnej zároveň nezanikla povinnosť povinnej 2. strpieť predaj nehnuteľnosti, ktorý nadobudla odporovacím úkonom poručiťelky vo svoj prospech. Preto povinná 2. je v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu č. k. 12C/1/2013-95 z 4.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/193/2014-137 z 25.2.2015 povinná strpieť predaj nehnuteľnosti, bližšie špecifikovanej v tomto rozsudku, za účelom vymoženia pohľadávky oprávnených v tomto exekučnom konaní v celom rozsahu. Oprávnení 1. a 2. tvrdili, že až v prípade, že pohľadávku nebude možné uspokojiť v plnom rozsahu, vzniká zodpovednosť dedičov voči oprávneným do výšky nadobudnutého dedičstva. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto tvrdenie nemá oporu v zákone.

13. Občiansky zákonník vychádza pri úprave dedenia zo zásady univerzálnej sukcesie, z ktorej vyplýva, že na dedičov prechádzajú všetky povinnosti a záväzky poručiťelky, ktoré nezanikli jeho smrťou. Smrťou

dlužníka povinnosť zásadne nezanikne; ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník. Ust. § 470 Občianskeho zákonníka potom obmedzuje zodpovednosť dediča za takto naňho prešlé povinnosti, teda obmedzuje vymáhateľnosť dlhov poručiťela voči jeho dedičom. Z § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťela a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou. Podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak je viac dedičov, zodpovedajú za tieto záväzky podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu. Pretože sa dedič okamihom smrti poručiťela stáva subjektom jeho práv a povinností, ktoré poručiťelovou smrťou nezanikli, môžu veritelia poručiťela žiadať uspokojenie svojich pohľadávok aj z dedičovho majetku, avšak len do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Pre určenie pomeru, v akom dedič zodpovedá za každý dlh poručiťela, je postačujúce, ak rozhodnutie o dedičstve obsahuje rozdelenie majetkových práv poručiťela medzi dedičmi a hodnotu týchto práv. Skutočnosť, v akom rozsahu dedič zodpovedá za dlhy poručiťela a teda v akom rozsahu prechádzajú na neho povinnosti poručiťela, je zrejmá z rozhodnutia súdu o dedičstve alebo z osvedčenia o dedičstve vydaného notárom bez ohľadu na to, či veriteľ do dedičstva pohľadávku prihlásil a či v rozhodnutí bol tento dlh v súpise pasív uvedený (porov. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2 MCdo 12/2012).

14. Ust. § 470 Občianskeho zákonníka teda upravuje rozsah zodpovednosti dedičov za dlhy, ktoré na dedičov prešli poručiťelovou smrťou. Dedičom sú pritom osoby, ktoré na základe právoplatného rozhodnutia súdu dedičstvo alebo jeho časť skutočne nadobudli, t. j. dedičstvo neodmietli. Miera zodpovednosti dediča, je pritom určená cenou zanechaného majetku.

15. Dňom smrti pôvodnej povinnej prešli zo zákona podľa § 470 Občianskeho zákonníka jej dlhy (záväzky) na dedičov, teda na povinných 1. a 2. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 8D/106/2014 nepochybne vyplýva, že povinný 1. nadobudol dedičstvo po poručiťelke vo výške 1.386,26 eura, v dôsledku čoho zodpovedá za poručiťelkine dlhy do tejto výšky. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 14D/145/2014 nepochybne vyplýva, že povinná 2. nadobudla dedičstvo po poručiťelke vo výške 3.554,96 eura, v dôsledku čoho zodpovedá za dlhy poručiťelky do výšky 3.554,96 eura. Ide o delenú zodpovednosť, podľa ktorej zodpovedajú dedičia za dlhy pomerne k hodnote, k akej nadobudli dedičstvo.

16. Oprávnení 1. a 2. ako veritelia úspešne odporovali právnomu úkonu, ktorým pôvodná povinná (ich dlžníčka) previedla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (určeným v rozhodnutí, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené) na svoju dcéru (v súčasnosti povinnú 2). Oprávnení tak mali podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka v tomto exekučnom konaní právo domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky voči pôvodnej povinnej (ich dlžníčke) aj predajom nehnuteľnosti, ktorej vlastníčkou bola jej dcéra (v súčasnosti povinná 2.) a táto bola povinná strpieť exekúciu na jej majetok do výšky exekučného titulu, ktorá je limitovaná výškou získaného prospechu, resp. majetku. Takýto právny úkon je neúčinný iba voči veriteľovi (tu oprávneným 1. a 2.). Voči ostatným subjektom je naďalej účinný a nie je nijako dotknutá jeho platnosť. Na takýto právny úkon sa z pohľadu veriteľa hľadí, akoby k nemu nedošlo. Preto z pohľadu oprávnených 1. a 2. bola vlastníčkou nehnuteľnosti naďalej pôvodná povinná (ich dlžníčka).

17. Následkom odporovateľného právneho úkonu je teda právo domáhať sa uspokojenia z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Rozsudok vyhovujúci odporovacej žalobe je určovací, takže nemôže predstavovať exekučný titul proti osobe, proti ktorej sa toto právo uplatnilo (v tomto konaní proti povinnej 2.), pretože nepriznáva právo, nezaväzuje k povinnosti, ani nepostihuje majetok. Výrok rozhodnutia o odporovacej žalobe nespôsobuje zmenu v osobe dlžníka a nemá za následok prechod (ani prevod) povinnosti z dlžníka oprávneného na osobu žalovaného (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 575/2020 z 10.11.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 15/2010 z 13.10.2011). Dôsledkom tohto sa exekúcia viedla len na základe pôvodného exekučného titulu a voči dlžníčke oprávnených 1. a 2. ako povinnej. Povinná 2. ako žalovaná z odporovacieho konania nebola a nie je dlžníčkou oprávnených 1. a 2. (povinná 2. teda nevstúpila do povinností dlžníka) a nebola povinná poskytnúť im žiadne plnenie, okrem povinnosti strpieť speňaženie dotknutej časti svojho majetku.

18. Právoplatný rozsudok v odporovacom konaní sa vzťahuje na konkrétny exekvovateľný majetok a nie na osobu žalovaného (§ 42b ods. 2 OZ), ktorý sa v dôsledku procesného úspechu žalobcu nemôže dostať do procesnej pozície povinného v exekúcii. Voči tejto osobe sa právne účinky úspešného odporu prejavia v tom zmysle, že v rámci exekučného konania proti dlžníkovi je povinná strpieť vedenie

exekúcie (speňaženie) na predmet plnenia z odporovaného právneho úkonu, ktorého bola popri dlžníkovi účastníkom. Veriteľ teda môže viesť exekúciu proti povinnému dlžníkovi za rovnakých podmienok, ako keby k spornému prevodu nedošlo, iba s tým rozdielom, že exekúciou postihnutý majetok patrí osobe, ktorá mala z odporovaného úkonu prospech a ktorá je povinná exekúciu strpieť. Táto osoba sa stáva v relevantnej časti exekučného konania jeho účastníkom (vlastník draženej nehnuteľnosti má postavenie účastníka exekučného konania v časti exekúcie vykonávanej predajom nehnuteľnosti), avšak nestáva sa z procesného hľadiska v tejto exekúcii povinným. Rozsudok, ktorým bolo vyhovené odporovacej žalobe totiž sám o sebe nie je exekučným titulom. Dedičia pôvodnej povinnej preto nemôžu zodpovedať v tomto exekučnom konaní oprávneným inak, ako podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli k celému dedičstvu.

19. Po smrti pôvodnej povinnej vstúpila povinná 2. do jej právneho postavenia už ako dedič. Sukcesia dedičov je univerzálna. Dedičia, ak dedičstvo neodmietnu, vstupujú do všetkých záväzkov poručiťela bez ohľadu na ich povahu, pričom ich zodpovednosť za poručiťelove dlhy je v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka vždy obmedzená výškou ceny nadobudnutého dedičstva. Na druhej strane dedičia nezodpovedajú za poručiťelove záväzky len dedičstvom, alebo len vecou, ktorú zdedili, ale aj svojím vlastným majetkom do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Keďže z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 14D/145/2014 vyplýva, že povinná 2. zodpovedá za dlhy poručiťelky do výšky 3.554,96 eura, a teda sa stala v uvedenej časti právnou nástupkyňou pôvodnej povinnej, do tejto výšky je možné voči nej viesť exekúciu za dlhy nebohej povinnej, pokiaľ ich neuhradí dobrovoľne, a zároveň je povinná strpieť aj uspokojenie pohľadávky oprávnených v tomto exekučnom konaní (už modifikovanej v dôsledku ust. § 470 ods. 1, 2 OZ) z majetku nadobudnutého neúčinným právnym úkonom.

20. V dôsledku smrti dlžníka – pôvodnej povinnej, dochádza k modifikácii záväzku voči veriteľom v tom smere, že jej dedičia síce zodpovedajú za jej dlh, avšak len do výšky nadobudnutého dedičstva. Ak potom vymáhaná pohľadávka presahuje cenu nadobudnutého dedičstva, treba exekúciu v prevyšujúcej časti zastaviť (§ 57 ods. 1 písm. g/ EP v znení účinnom do 31.3.2017), pretože exekučný titul nemožno v tomto rozsahu z dôvodu obmedzenia daného hmotnoprávnym ustanovením § 470 ods. 1 a 2 OZ vykonať (rovnako Najvyšší súd ČR, sp. zn. 20 Cdo 245/2004).

21. Keďže povinnosť z exekučného titulu prešla na dedičov nebohej povinnej, a to na povinného 1. iba v rozsahu 1.386,26 eura a na povinnú 2. iba v rozsahu 3.554,96 eura, súd prvej inštancie správne v prevyšujúcom rozsahu podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a v tejto časti zastavil.

22. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie oprávnených 1. a 2. je nedôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bola exekúcia v časti vyhlásená za neprípustnú a vo výroku, ktorým bola exekúcia v časti zastavená, z dôvodu jeho vecnej správnosti v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd ex offa s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP (použitých s odkazom na § 9a ods. 1 EP) a v odvolacom konaní úspešným povinným 1. a 2. priznal náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešným oprávneným 1. a 2. v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).